

HSO Uppsala kommun

Kungsgatan 64

753 41 Uppsala

Mottagare

Plan- och byggnämnden

2020-05-11

HSO Uppsala kommuns yttrande över detaljplan för Kvarngårdesskolan (PBN 2015-003233)

HSO, Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Uppsala kommun, har fått rubricerat ärende på remiss från plan- och byggnadsnämnden, dnr. PBN 2015-003233.

Sammanfattning

HSO anser att alla nybyggnationer i Uppsala kommun ska vara tillgängliga för alla boende i kommunen och därför måste hänsyn tas till alla typer av funktionsnedsättningar, som syn- och hörselskadade, människor med svag orienteringsförmåga, personer med allergi eller överkänslighet, personer med psykiskt eller kognitivt funktionshinder, m.fl.

Därför ser HSO att Uppsala kommun, när man bygger om kvarteret Kvarngårdesskolan, fastställer

- Att friyta för grundskolor inte bör understiga Boverkets rekommendationer om 30 kvm/barn,
- Att plastmaterial som konstgräs och gummiastfalt undviks i utemiljöer,
- Att de växter och träd som planteras är doftfria och inte sådana som ger pollenallergi (exempelvis björk),
- Att en utvärdering av tillgängligheten för personer med funktionshinder görs där man preciserar placeringen av parkeringar för rörelsehindrade, både till skolor och bostäder,
- Samt att man gör en komplett utvärdering över personer med funktionsnedsättningars tillgänglighet utifrån Uppsala kommuns *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*.

Friyta

Tillskottet av elever i grundskolan gör att friytan minskar. Enligt detaljplanen kommer grundskolan att "inrymma 990 elever. Utifrån den byggrätt som detaljplanen medger innebär elevantalet en friyta på 21,1 kvm per elev (sammanlagt för det södra och norra skolområdet, komplementbyggnader är inte inräknat)"¹. Detta når inte upp till Boverkets rekommenderade 30 kvm/barn². Barn med rörelsehinder och andra funktionsnedsättningar behöver större friyta varför HSO anser att inga skolor ska byggas så att friytan inte når upp till Boverkets rekommendationer.

Miljö

Mikroplaster är ett stort problem idag och ett enormt hot för vår framtida natur. Enligt Naturvårdsverket³ är konstgräsplaner och gummiastfalt en bidragande faktor till att mikroplaster sprider sig i naturen. På skolgårdar är det populärt att göra lekplatser med gummiastfalt runt om samt att anlägga fotbollsplaner med konstgräs men HSO anser att man bör se till Naturvårdsverkets rapportering om farorna och avstå från denna typ av byggnationer.

Personer med pollenallergi är starkt påverkade av sin närmiljö och varje vår är det flera barn som tvingas stanna hemma från skolan då vegetationen på skolgården ger dem starka allergiska reaktioner. HSO anser därför att alla växter och träd som planteras i området ska vara doftfria samt att växter och träd som ger pollenallergi, främst björk, inte planteras inom skolområdet. Att det finns vegetation som ger allergier i närområden går att undvika för barnen men om det växer inom skolområdet har det en mer direkt påverkan på eleverna.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

I detaljplanens avsnitt om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning⁴ lyfts endast frågan om vad tillgänglighetskraven säger angående avstånd mellan parkeringsplatser och huvudentré. HSO vill påminna om att Uppsala kommuns *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*⁵ fastslår att tillgänglighet handlar om allas rätt att, inte bara kunna ta sig till, utan även kunna vistas i och använda både inomhus- och utomhusmiljöer på ett tryggt sätt. Personer med funktionsnedsättningar har samma rätt att kunna ta sig till/från och kunna använda, det vill säga förflytta sig, vistas i och bruka den fysiska miljön på samma villkor som andra.

HSO önskar därför att man gör en mer genomgående analys av tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar. Barn med funktionsnedsättning går oftast i den vanliga grundskolan,

¹ PBN 2015-003233, s. 13

² *Gör plats för barn och unga!*. Boverket.

³ NV-08867-17

⁴ PBN 2015-003233, s. 17

⁵ KSN-2016-2166

vilket gör att också dessa utemiljöer behöver vara anpassade. Exempelvis har många barn med funktionsnedsättning svårigheter att sortera sinnesintryck vilket leder till trötthet och koncentrationssvårigheter. Utemiljön behöver därför innehålla platser som erbjuder paus och återhämtning av koncentration. Barn med perceptions- och koncentrationssvårigheter behöver tydlig rumsindelning, med "väggar" av t.ex. buskar och staket avgränsar sinnesintryck och möjliggör lugna stunder i leken. Att storleken på friytan följer Boverkets minimum är därför otroligt viktigt. Rummen ger också viktigt skydd för barn med funktionsnedsättning, som ofta är extra känsliga för sol, vind, värme och kyla. Olika aktivitetsytor, entréer, byggnader på gården bör bindas samman med logiska gångvägar. Barn som har perceptionssvårigheter eller barn med synnedsättning kan inte orientera sig och läsa av en stor och öppen yta utan gångvägar.

2020-05-11

Michael Jestin, ombudsman

För Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Uppsala kommun